
Uvodnik

Opazam, da se povečuje zanimanje za psihološke vidike preiskovanja različnih vidikov deviantnih, tudi kaznivih, ravnanj. Pri tem gre tako za proučevanje vzrokov za takšno vedenje kot tudi za tehnike, ki naj na osnovi znanstvenih spoznanj, s katerimi razpolaga sodobna psihologija, pomagajo preiskovalcem, da bodo čim učinkoviteje, a zakonito in strokovno korektno ugotovili resnico. To se odraža tudi v prispelih pobudah za objavo člankov v naši reviji. Za zadnjo številko v tem letu je Karmen Jereb tako pripravila prispevek, v katerem predstavlja, kako sodobna znanstvena spoznanja prispevajo k učinkovitejšemu vodenju kognitivnega intervjuja, Danijela Jurković pa v prispevku proučuje psihološke vidike preiskovalnega intervjuja z vidika sugestibilnosti otrok. Že dolgo vemo, da ni vsak preiskovalec enako uspešen pri preiskovanju vseh oblik kriminalitete. Njegova primernost se izkazuje skozi kompetence, s katerimi razpolaga. Čeprav sem laik na tem področju, si zlahka predstavljam, da preiskovanje gospodarske kriminalitete zagotovo zahteva specifične kompetence, o katerih pišejo Benjamin Jakupović, Danijela Frangež in Anton Dvoršek. Zadnji članek, ki smo ga prispevali Jerneja Šifrer, Silvo Grčar in Andrej Sotlar pa se ukvarja z zaznavanjem klimatskih sprememb in predstavlja mnogotere varnostne posledice te globalne grožnje. Veseli me, da lahko ponovno poročamo tudi o dveh odlično izvedenih posvetih, ki jih je konec novembra 2015 s partnerji organizirala Fakulteta za varnostne vede. Boštjan Slak poroča o posvetu o ponarejenih zdravilih, Bernarda Tominc pa o 1. nacionalni konferenci o varnosti v lokalnih skupnostih.

V človekovi naturi je, da se ne mara motiti. A včasih mu je žal, da je imel prav. Tudi meni. Ko sem na tem mestu v prejšnji številki revije razmišljal o ekstremizmu, radikalizmu, terorizmu in migrantski krizi ter o vsem, s čimer smo se v ali na pragu EU ukvarjali v poznem poletju, sem bil zmerno pesimističen. Dogodki, ki so se odvili v naslednjih mesecih, vključno s krvavim »petkom trinajstega« v Parizu, so celo okrepiли napovedane trende in prehiteli moje hipotetične napovedi. V trenutku, ko gre predvsem za to, kako bomo zaščitili življenja in zdravje evropskih staroselcev in ob tem poskrbeli še za tiste, ki upajo, da jih v Evropi čakata med in mleko, je pogled na Evropsko unijo, njene članice in še posebej Evropsko komisijo precej klavrn. Ali Evropa trenutno res ne premore državnikov, ki bi bili vsaj pol toliko daljnovidni in sposobni kot njihovi očetje in dedje, ki so iz razrušene in opustošene poveljne Evrope v nekaj letih ustvarili oazo miru, sožitja, varnosti, človekovih pravic in blagostanja? Ali imamo danes v EU zgolj še politike in birokrate, ki se jim zdi nujno potrebno predpisati velikost in obliko kumaric za tržišče EU, ali takšne, ki se prav patetično razvnamejo, ko gre za zaščito geografskega porekla tega ali onega živilskega produkta? Migrantska kriza je še enkrat pokazala, da še dolgo ne bomo imeli »Združenih držav Evrope«. K sreči, bodo pripomnili mnogi. A evroskepticizem ni nastal sam od sebe. Medlost skupne zunanje in varnostne politike EU v zadnjem času je države in državljane evropskih držav utrdila v prepričanju, da »nacionalne države« še dolgo ne bodo šle v ropotarnico zgodovine in da si morajo predvsem same pomagati. Postavljanje žičnih ograj na zunanjih schengenskih mejah, ponovno vzpostavljanje nadzora na notranjih mejah EU ter preigravanje idej o novem schengenskem območju »stare

Evrope« je lahko po najbolj črnem scenariju tudi uvod v razgradnjo EU. To je bilo še pred kratkim, predvsem v času intenzivnih integracijskih procesov, nekaj popolnoma nepredstavljivega, a kot je slišati med preprostim ljudstvom: če EU ni sposobna rešiti niti takšnih problemov, potem je ne potrebujemo. Odnose med državami vodijo interesi, na tej osnovi se vzpostavljajo zavezništva in koalicije. Prijateljstvo, to pretirano romantizirano čustvo, je iz repertoarja diplomacije in mednarodnih odnosov izpuhtelo tisti trenutek, ko niti evropskim vladarjem, ki so si bili skoraj vsi v bližnjem sorodstvu, ni uspelo preprečiti prve svetovne vojne! Kako je že dejal slovit filozof in pisec George Santayana? Tisti, ki se niso sposobni spominjati zgodovine, so jo prisiljeni ponavljati? Kdaj bomo vzeli besede teh modrih mož zares?

Spoštovani, s to številko zaokrožujemo 17. leto izdajanja revije Varstvoslovje. Za uspešno in usklajeno delo v letu 2015 se zahvaljujem avtorjem, recenzentom, članom mednarodnega in izvršnega uredniškega odbora, gostujočim urednikom, lektorjem ter tiskarni. Vsak je prispeval pomemben delež in upam, da bo tako tudi v naslednjem letu. V letu 2015 sta se kot urednika števil v angleškem jeziku poslovila dr. Gorazd Meško in dr. Charles B. Fields, v naslednjem letu se bosta namesto njiju predstavila dr. Branko Lobnikar in dr. Sanja Kutnjak Ivković. Dobrodošla, kot ste dobrodošli vi, zvesti avtorji in bralci. V letu, ki prihaja, vam želim vse dobro v poklicnem in zasebnem življenju, vsem skupaj pa, da bi se Svet vrnil v mirnejše vode. Strokovnjakom, ki se ukvarjamo z varnostjo, dela kljub temu ne bo manjkalo!

Izr. prof. dr. Andrej Sotlar
Glavni in odgovorni urednik